

khi được áp dụng thông qua việc tổ chức và xây dựng các chương trình và hoạt động cụ thể như: Ngày hội vui để học, Ngày hội Trái đất, Buổi đạp xe đạp truyền thống UEF, v.v...

Cần có cái tâm và tầm nhìn sâu sắc của những nhà giáo dục thật sự để thúc đẩy một làn gió mới cho nền giáo dục đại học Việt Nam. Sẽ không khỏi xúc động và ấm lòng khi nhìn thấy thầy Dương Tân Diệp và thầy Hoàng Đức Hải – hai thầy hiệu phó của trường UEF – kể vai sát cánh cùng các sinh viên từ 5 giờ sáng trong chương trình Đạp xe đạp vì môi trường do các bạn sinh viên tự lên kế hoạch và triển khai; hay khi thầy Diệp ở lại lớp học đến hơn 8 giờ tối để chia sẻ và động viên các sinh viên trong ngày tổng kết khóa huấn luyện thói quen hiệu quả *Awake your Power*. Không dừng lại ở việc tạo điều kiện cho sinh viên rèn luyện, tập thể thầy cô UEF cũng tham gia nhập cuộc cùng sinh viên. Nhìn thấy cảnh các thầy cô ngồi ở dãy ghế sau cùng, chia sẻ và tham gia trải nghiệm những trò chơi đội nhóm cùng sinh viên của mình, chúng ta có thể hình dung một bước ngoặt mở ra cho nền giáo dục hiện đại.

Những vận hội và thử thách đang mở ra phía trước. Đã đến lúc những nhà giáo dục và các lực lượng xã hội cùng góp tâm, góp lực nhằm đưa giáo dục trở về đúng vị trí và sứ mạng chiến lược của mình. Dưới góc độ của một chuyên gia nghiên cứu và phát triển chương trình đào tạo kỹ năng mềm, tôi thật sự tâm đắc với hướng đi chiến lược của UEF khi đưa sự phát triển toàn diện của sinh viên là tiêu chí tập trung hàng đầu.

Hãy cùng xây dựng một bề phóng vững vàng để các bạn trẻ đánh thức niềm đam mê và sức mạnh, cuồn lên đầu ngọn sóng của

MÔ HÌNH TRỢ GIẢNG TẠI TRƯỜNG UEF Một bước đi đúng hướng

THS. NGUYỄN PHƯƠNG NAM

Tham gia các giờ học tại những trường đại học có nền giáo dục cao và phát triển nhất thế giới hiện nay như Mỹ, Úc bạn dễ dàng nhận ra bên cạnh giảng viên chính đứng lớp còn có sự hiện diện của các trợ giảng (Teacher Assistant). Thông thường, một buổi học thường được chia thành hai phần: lý thuyết (lecture) do giảng viên chính đứng lớp và thực hành (tutorial) do các trợ giảng phụ trách. Các trợ giảng có nhiệm vụ hướng dẫn sinh viên thực hành những gì đã được nghe giảng trong phần lý thuyết trước đó, giải đáp thắc mắc và hỗ trợ sinh viên trong quá trình làm các bài kiểm tra giữa và cuối kỳ.

Tại Việt Nam, Bộ GD&ĐT hiện chưa có thống kê số trường áp dụng hình thức trợ giảng vì hình thức này rất hiếm được áp dụng, chỉ có một vài trường đại học đã nhận thấy được vai trò hỗ trợ đắc lực trong giảng dạy của trợ giảng

nhưng số trường áp dụng chỉ đếm trên đầu ngón tay, rất nhiều trường đại học lớn chưa áp dụng hình thức này, còn với các trường đại học dân lập, tư thục thì hoàn toàn không áp dụng.

Thạc sĩ Nguyễn Văn Đương, Phó phòng Đào tạo Trường ĐH Kinh tế TP.HCM, đánh giá: “Xưa nay, vấn đề trợ giảng đối với các trường đại học, kể cả các trường lớn như ĐH Quốc gia TP.HCM, ĐH Kinh tế TP.HCM... rất mờ nhạt. Phần lớn giảng viên trợ giảng chỉ dùng thời gian để làm quen việc giảng dạy môn học, “theo thầy học nghề” trong vòng hai năm cho thạo việc để chuẩn bị làm giảng viên chính”.

Vì sao từ nhiều năm nay hầu hết các trường đều bỏ ngỏ, không áp dụng hình thức trợ giảng trong các buổi học? Theo nhận định từ các chuyên gia đào tạo, lý do chính là các trường không đủ kinh phí. Thạc sĩ Nguyễn Văn Đương giải thích: “Học phí hiện nay bình quân mỗi em đóng 2,4 triệu đồng/năm.

Mức thu này chưa đủ chi cho giảng viên chính, nếu áp dụng trợ giảng một lớp hai thầy thì lấy đâu ra kinh phí.”.

Trường Đại học Kinh tế - Tài chính TP HCM (UEF) được thành lập từ năm 2007, trường luôn hướng tới xây dựng một trường đại học tiên tiến về chất lượng đào tạo và chuyển giao các thành quả nghiên cứu khoa học cơ bản ứng dụng vào các hoạt động thực tiễn. Một trong những giá trị mà trường theo đuổi đó chính là sinh viên là tâm điểm của nhà trường và trí tuệ của họ được lan tỏa và thâm nhập trong đời sống kinh tế - xã hội. Để làm được điều này nhà trường đã không ngừng đầu tư trong việc nâng cao chất lượng giảng dạy cùng với việc nghiên cứu các phương pháp để ứng dụng những phương pháp giảng dạy tiên tiến vào môi trường học tập tại UEF. Trường luôn chú trọng đến các yếu tố ảnh hưởng đến mục tiêu đào tạo, chuẩn đầu ra. Trường đã xác định sinh viên khi ra trường cần phải có “TƯ DUY, KIẾN THỨC, KỸ NĂNG & THÁI ĐỘ”, và để có được những điều này, giảng viên chính là người đóng vai trò quan trọng nhất. Theo cách giảng dạy truyền thống, sinh viên giỏi nhất chỉ tiếp thu 50% kiến thức, nên vấn đề đặt ra là làm sao cho sinh viên tại trường tiếp thu nhiều nhất những kiến thức từ thầy cô. Bằng những nỗ lực tìm tòi, kết hợp với việc tìm kiếm những phương pháp giảng dạy mới để làm sao kích thích sinh viên làm việc, tự đặt lại câu hỏi, từ tìm lời giải đáp, để đạt được mức tiếp thu 70%-95% tạo sự khác biệt. Trong ba năm trở lại đây, UEF chính là trường đại học đầu tiên mạnh dạn áp dụng hình thức trợ giảng cho tất cả môn học.

Ngay lúc đầu nhà trường áp

dụng hình thức trợ giảng, nhiều giảng viên và sinh viên ngỡ ngàng vì họ đã quen cách dạy và học không có trợ giảng. Nhưng sau đó, giảng viên đều hứng thú, sinh viên mạnh dạn tiếp xúc với giảng viên hơn, nắm kiến thức tốt hơn, làm bài thi điểm cao hơn.

Ngoài việc lên lớp sau giờ giảng của giảng viên chính, trợ giảng còn tổ chức nhiều cuộc thi và hình thức học thực tế khác như trong môn học marketing, sinh viên được trợ giảng hướng dẫn đến các siêu thị lớn để ghi chép, nghiên cứu về lý thuyết trưng bày hàng hóa sao cho thu hút, kích thích được khách hàng; sinh viên ngành luật cũng được trợ giảng hướng dẫn đến tòa án tham dự các phiên xét xử để nắm bắt các tình tiết vi phạm luật trong hoạt động kinh doanh. Sinh viên ngành tài chính ngân hàng thì được trợ giảng đưa đến các sàn giao dịch chứng khoán để được nắm bắt thực tế thị trường giao dịch kinh doanh chứng khoán...

Nguyễn Ngọc Ngân, sinh viên ngành tài chính, nhận xét: “Ngoài việc thường xuyên hướng dẫn sinh viên thực hành ngoại khóa, trợ giảng còn giúp giải đáp các thắc mắc của sinh viên về kiến thức, làm bài thực tập, chấm bài, giúp giảng viên giảng dạy một phần kiến thức môn học (tùy theo yêu cầu của giảng viên chính), hướng nghiệp sinh viên”.

Về sự cần thiết của giảng viên trợ giảng, Tiến sĩ Dương Tấn Diệp, Phó Hiệu trưởng nhà trường nhận định: “Ngay từ đầu thành lập, UEF đã triển khai các phương pháp giảng dạy tích cực, không thuyết giảng một chiều theo kiểu truyền thống. Phương pháp giảng dạy mới tăng cường tính chủ động của sinh viên, đòi hỏi sinh viên phải tự học, tự nghiên cứu nhiều hơn. Nếu

không có trợ giảng, sinh viên sẽ thiếu sự hỗ trợ cần thiết trong quá trình tự học. Mặt khác, phương pháp giảng dạy mới đòi hỏi sinh viên vào nhiều dạng hoạt động khác nhau; đồng thời kết quả học tập được đánh giá theo quá trình, vừa đa dạng vừa đòi hỏi chính xác đến từng cá nhân. Nếu không có sự giúp đỡ của trợ giảng thì giảng viên phải dành thời gian quý báu của mình cho một số việc mà chỉ cần trợ giảng làm, và trong một số trường hợp giảng viên cũng khó có thể chu toàn mọi việc. Ngoài ra, nếu có trợ giảng thì giảng viên đứng lớp có thể thực hiện những phương pháp giảng dạy có sự phối hợp giữa hai người, làm cho buổi giảng vừa sinh động vừa đạt hiệu quả cao hơn. Vì những lý do trên, UEF sẵn sàng chấp nhận tăng chi phí khá nhiều để triển khai công tác trợ giảng như là một nhiệm vụ bắt buộc đối với các Khoa và các Bộ môn”.

Quy trình tuyển chọn trợ giảng của trường được tiến hành theo các bước khoa học nhằm tìm ra các trợ giảng tốt nhất cho mỗi môn học và phù hợp với môi trường học tập năng động của trường. Nguồn trợ giảng của trường đến từ 3 nguồn sau đây:

- Giảng viên ngoài giờ lên lớp sẽ kiêm luôn vai trò trợ giảng.
- Nguồn tuyển dụng thông qua báo chí, Internet. Từ nguồn này sẽ hình thành lực lượng trợ giảng cơ hữu của trường.
- Nguồn từ các thầy cô phụ trách môn học, trưởng phó khoa. Các thầy cô sẽ giới thiệu trợ giảng phù hợp với môn học căn cứ trên những tiêu chí mà UEF đưa ra.

Mỗi năm học, trường có ít nhất 2 lần họp bàn về công tác trợ giảng. Đối tượng tham dự gồm Ban giám hiệu nhà trường, các Trưởng khoa,

giảng viên và trợ giảng, nhằm tìm kiếm những giải pháp và phương thức hoạt động hiệu quả hơn đối với trợ giảng.

Một trong những điểm nhấn của công tác trợ giảng tại UEF là nhà trường rất quan tâm đến hiệu quả của công tác trợ giảng thông qua những ý kiến phản hồi của sinh viên. Cứ sau mỗi học kỳ, trường luôn tiến hành tổ chức cho sinh viên đánh giá tất cả trợ giảng qua những bảng câu hỏi khảo sát về thái độ, tinh thần, tác phong, trình độ chuyên môn của các trợ giảng. Qua các cuộc khảo sát này, nhà trường luôn có những điều chỉnh kịp thời để công tác trợ giảng đáp ứng được nhu cầu tối đa cho các bạn sinh viên.

Ngoài ra, để tăng cường hiệu quả của công tác trợ giảng, ngay từ đầu khi ký hợp đồng với các trợ giảng, nhà trường đã có bảng mô tả công việc rõ ràng, nói rõ cơ chế quản lý, chế độ đãi ngộ cho trợ giảng. Thông qua các buổi họp của từng bộ môn, các giảng viên và trợ giảng đã thống nhất trong việc xây dựng kế hoạch làm việc của bộ môn xuyên suốt theo từng học kỳ. Và qua các đợt kiểm tra đánh giá, công tác trợ giảng của các bộ môn đã được chuẩn bị ngày càng chu đáo hơn, hoạt động ngày càng hiệu quả hơn. Giảng viên phụ trách môn học và giảng viên tham gia giảng dạy đã xây dựng được những kế hoạch cụ thể, qui định rõ ràng trách nhiệm và nhiệm vụ cụ thể của trợ giảng, tùy theo đặc điểm từng bộ môn.

Trong năm học 2010 - 2011, nhà trường tiếp tục kiên trì thực hiện phương pháp giảng dạy tích cực, cắt bớt thuyết giảng, hướng đến chuẩn đầu ra với 4 yếu tố: tư duy, kiến thức, kỹ năng, và thái độ, qua đó để thực hiện tốt phương pháp

giảng dạy tích cực, nhà trường luôn chú trọng nâng cao hơn nữa chất lượng công tác trợ giảng.

Để nâng cao chất lượng và công tác trợ giảng, nhà trường luôn đặt ra những yêu cầu đối với các trợ giảng như: Trợ giảng cần hiểu rõ nội dung môn học, hiểu rõ yêu cầu của giảng viên, trợ giảng cần chủ động, linh hoạt, tích cực hơn, không đơn giản là ngồi trực để chờ sinh viên đến. Trợ giảng phải sắp xếp thời gian lên lớp (cùng giảng viên hoặc làm việc riêng với sinh viên); chủ động lôi kéo sinh viên tham gia diễn đàn học tập; hướng dẫn sinh viên cách giải quyết vấn đề (không làm thay); dẫn dắt sinh viên thực hiện các hoạt động ngoại khóa; ... Trợ giảng là người tích cực theo dõi quá trình học tập để đánh giá năng lực và hỗ trợ từng sinh viên, nhất là những sinh viên cá biệt. Trợ giảng phải rút ngắn thời gian chấm bài, đảm bảo đúng tiến độ. Khi trả lại bài, đáp án cần được đưa lên mạng hoặc/và gửi cho sinh viên qua email. Điểm đánh giá cần phản ánh đúng năng lực của sinh viên. Trước khi công bố điểm, trợ giảng cần thông qua giảng viên để tránh trường hợp không nhất quán. Ngoài ra, trợ giảng còn phải tăng cường khai thác diễn đàn học tập để mở rộng phạm vi tác dụng của công tác trợ giảng, đồng thời lôi kéo sinh viên tham gia thảo luận về học thuật.

Tóm lại, mô hình trợ giảng đang được triển khai tại trường UEF là một trong những mô hình mới mà nhà trường đang áp dụng, mô hình này thể hiện được sự cam kết của nhà trường trong việc nâng cao chất lượng giáo dục, đảm bảo chất lượng đầu ra theo tiêu chuẩn quốc tế dành cho những sinh viên đã bỏ một số tiền không nhỏ khi học tại trường. ●

THS. TRẦN BÁCH VÂN

Từ “POWER” ở đây vừa có nghĩa là sức mạnh, năng lực vừa là tên gọi của một phương pháp học tập ở bậc Đại học do Giáo sư Robert Feldman thuộc Đại học Massachusetts đề xướng. Phương pháp POWER bao gồm 5 yếu tố cơ bản Prepare, Organize, Work, Evaluate, Rethink, viết tắt ghép thành P.O.W.E.R.

Tuy nhiên, cho dù phương pháp học tập có hiệu quả đến đâu thì nó vẫn tồn tại một vài khía cạnh mà người dạy và người học chưa khai thác hết. Vì vậy, chỉ có khái niệm phương pháp giáo dục phù hợp và những tiêu thức được đặt ra cho sự lựa chọn phương pháp học tập nào là tùy thuộc vào :

-Bản chất của vấn đề cần trao đổi.

-Đối tượng nhóm, lớp học.

-Lòng yêu nghề, trình độ chuyên môn của người đứng lớp.

-Môi trường giảng dạy.

Trong phạm vi bài viết hôm nay, chúng tôi đề cập đến sự vận dụng phương pháp học tập “POWER” trong môi trường giảng dạy tại UEF.

Prepare (Chuẩn bị)

Quá trình học tập ở đại học không phải chỉ bắt đầu ở giảng đường khi sinh viên nghe thầy giáo giảng bài hoặc trao đổi, tranh luận với các bạn đồng học. Quá trình này chỉ thật sự bắt đầu khi sinh viên chuẩn bị một cách tích cực các điều kiện cần thiết để tiếp cận từng buổi học như: đọc trước giáo trình, tìm tài liệu có liên quan từ nhiều nguồn khác nhau, tập hợp các câu hỏi về vấn đề chuẩn bị học, chuẩn bị tâm thế để có thể tiếp cận kiến thức một cách chủ động, sáng tạo và có hệ thống.

Để đạt được cách chuẩn bị tích